

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. Quæ sit forma Sacramenti Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

DISPUTATIO OCTOGESIMA S E X T A.

De formâ hujus Sacramenti.

POENITENTIÆ Sacramentum intrinsecè ex materiâ & formâ componi non minùs quàm alia Sacramenta, ita ut prædictæ partes illud essentialiter constituent, communis est omnium fere Theologorum sententia, quam expressè tradit Doctor Angelicus tum alibi, tum tertiâ parte, quæstione nonagesimâ, articulo secundò, ubi ait: Quodlibet Sacramentum distingui in materiam & formam, sicut in partes essentia. Quamvis verò materia ad formam præsupponatur, cum tamen juxta Concilium Florentinum ac Tridentinum, ut vidimus, præcipua vis hujus Sacramenti in formâ sita sit, de hac primo loco agemus.

SECTIO PRIMA.

Qua sit forma Sacramenti Pœnitentiæ.

I.
Existimant nonnulli, verba humano ore prolata non esse ad Sacramentum Pœnitentiæ necessaria.

AUCTORES aliqui, ut Medina de Confessione, quæstione de modo confitendi, Petrus Soto lectione undecimâ de Confessione, Paludanus dist. decima-sexta, quæst. 2. articulo primo, numero septimo, & Navarrus in Summâ, capite vigesimo-primo, numero trigesimo-sexto, existimare videntur verba propriè dicta, seu humano ore prolata non requiri essentialiter ad hoc Sacramentum, sed ad ejus essentiam conficiendam sufficere aiunt quodcumque signum externum, per quod intentio absolventis sufficienter innotescat. Unde verba formæ scripto missa in aliquo casu ad pœnitentem à peccatis absolvendum satis esse affirmant.

II.
Certum est ad formam hujus Sacramenti requiri verba formalia.

Dicendum nihilominus cum certâ Theologorum sententiâ ad formam hujus Sacramenti requiri verba formalia, & non sufficere virtualia, scripturam scilicet, nutus aut aliquid ejusmodi, quo Sacerdos intentionem absolventi exprimat. Probatur primò: nam Concilium Florentinum in decreto, & Tridentinum, ad omnia Sacramenta novæ Legis, excepto Matrimonio requirunt verba, quod de verbis propriè dictis intelligi debet, nisi ubi extraditione Ecclesiæ constat contrarium. Secundò: cum enim Concilium Florentinum dicat Matrimonium fieri verbis, licet non semper requirantur, aliquid permittit Matrimonia quod excludit ab alijs Sacramentis; ergo in

his requirit verba formalia: verba enim virtualia inter Sacramenta soli permittit Matrimonio. Tertio particulariter loquens de hoc Sacramento idem Concilium dicit, forma hujus Sacramenti sunt verba absolutionis, quæ Sacerdos profert cum dicit, &c. illa autem verba, profert & dicit, verba innunt formalia. Quarto: quia alioqui idem quis dicere posset de Baptismo & alijs Sacramentis, cum non in alio fundentur quam in eo quod Concilia & Patres in iis requirant verba, sed non minùs ea requirunt in Sacramento Pœnitentiæ, ergo.

Dices: Matrimonium non requirit verba. III. Contra primò: Matrimonium peculiariter à Concilijs excipitur, ut vidimus: Contra secundò, Christus in Matrimonio noluit novum ritum instituire, sed honorare naturalem contractum, illum ad Sacramentum elevando: cum ergo ad civilem contractum non requirantur verba formalia, sed ut consensus quovis modo exprimitur, nil ampliùs requiritur ad hoc Sacramentum, quod si homines annullarent alia omnia, & nolent censerì contractum humanum, nisi verbis fieret, tunc verba formalia essent de essentiâ hujus Sacramenti, quia essent de essentiâ contractus: sicut quia Deus nihil immutavit circa significationem verborum formæ omnium Sacramentorum, sunt hoc sensu in potestate hominum, qui proinde si vellent, efficere possent ut non hæc verba *Ego te absolvo*, sed *Ego te ligo* essent forma Sacramenti Pœnitentiæ.

IV. Urgebis: etiam instituit Christus hoc Sacramentum per modum judicii; ergo quod in judicio humano sufficit, sufficet in hoc Sacramento, sed in judicio humano sufficiunt alia signa, præsertim

Dices: In judicio humano sufficiunt signa, ergo & hic.

fertim Scriptura, ergo & hic. Respondetur, hoc Sacramentum esse quidem iudicium, sed iudicium de novo à Deo institutum, quod non contingit contractui Matrimonii, quod ante adventum Christi completè institutum fuit. Christus itaque in multis hoc iudicium instituit diversum ab aliis; idem enim est accusator & reus, ipsi reo creditur pro se & contra se, &c. quæ non reperiuntur in aliis iudiciis. Sicut ergo hæc immutavit, & propria reddidit huic iudicio, ita & in eo requirere potuit verba formalia, esto in aliis iudiciis non requirantur. Deinde in quibusdam iudiciis humanis peculiaris solennitas subinde requiritur ut validè fiant; ergo & aliquid peculiare requiri poterit in hoc.

Resp. Christi in variis hoc iudicium instituisse diversum ab aliis.

V.
Quanam verba sint essentialia forma Sacramenti Pœnitentiæ.

His ergo positis, ulterius quæritur, an verba ex iis quæ proferri solent, nempe, *Ego te absolvo à peccatis tuis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*, sint essentialia formæ hujus Sacramenti? hæc verba *ego te absolvo* esse essentialia seu substantialia admittunt omnes, quamvis particula *ego* omitti possit, cum includatur in nomine *absolvo*. Invocatio Trinitatis non requiritur, nec quidquam hic facit, ut fatentur omnes contra Durandum, quem sequi videtur Major, & Petrus Soto ob exemplum Baptistini. Sed alia est ratio de Baptismo, ut notat Sanctus Thomas articulo tertio ad tertium, cum Christus expressè iussit Apostolos baptizare omnes in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ac proinde peculiari modo requirere videtur Christus in Baptismo expressam invocationem trium personarum. Deinde hoc definiunt de Baptismo Pelagius & Zacharias Pontifices, & passim affirmant Patres, quod tamen non asserunt de Pœnitentiâ.

VI.
Ratio cur invocatio Trinitatis sit de essentiali Baptismi est, quia Baptismus est sacramentum Trinitatis.

Rationem hujus reddit Pelagius Papa, quia Baptismus est peculiari modo Sacramentum fidei, per quod in Ecclesiam ingredimur, præcipuum autem Mysterium Fidei est mysterium Trinitatis, quâ etiam de causâ ex traditione Ecclesiæ colligimus illa verba esse etiam de essentiali formæ Confirmationis; per hoc enim Sacramentum roboramur ad fidem illam profitendam, quam in Baptismo accepimus, ut optimè notat Maratius disp. tertiâ de Pœnitentiâ, sect. primâ, & dubio quarto de Extrêmâ Unctione, sect. etiam primâ.

VII.
Alia preces quæ hic adijungi solent, non sunt de essentiali vel substantiâ hujus Sacramenti.

De aliis precibus, quæ à Sacerdote ante & post absolutionem poni solent nulla est difficultas, cum non sint de essentiali vel substantiâ formæ, ut docet Concilium Tridentinum sessione decimâ quartâ, capite tertio, sed solum ait laudabiliter adijungi, quare sine peccato, saltem mortali omitti à Sacerdote possent, ut docet Suarez disp. decimâ octavâ, sectione 6. numero tertio, imo & sine levi, si ex quacumque rationabili causâ fiat, ut affirmat idem disp. 19. sect. 1. num. 18.

VIII.
An hæc verba à peccatis tuis sint de essentiali forma.

Controversia itaque præcipuè procedit de illis verbis *à peccatis tuis*, sintne de essentiali formæ, ita ut si omitantur, forma esse non posset valida, vel utrùm esse possint de illius substantiâ, taliter nimirum, ut subinde ad effectum Sacramenti concurrant.

IX.
Asserunt nonnulli verba illa esse formam Sacramenti Pœnitentiæ omnino essentialia.

Prima sententia affirmat illas voces *à peccatis tuis* ita esse necessarias, ut iis non positis, non sit valida forma Sacramenti, & consequenter simpliciter esse de essentiali illius, cum sine illis sensus non sit completus, nec verba formæ magis determinata ad absolvendum à peccatis, quàm à censuris: ita Gabriel in quarto, dist. 14. quæst. 2. Paludanus dist. 22. quæst. 3. Major dist. 14. quæst. secundâ, Petrus Soto & alii nonnulli: quamvis

hi postremi à Gabriele differant quod is ulterius requirat ut addatur particula *omnibus*; eandem sententiam quoad has particulas *à peccatis tuis* putat Suarez citandus non esse improbabilem.

Contraria sententia est communis Theologorum, quam tenere videtur Sanctus Thomas qu. octogesima quartâ, art. tertio, dum formam Pœnitentiæ assignat nullâ factâ mentione harum vocum *à peccatis tuis*: Scotus in quarto, dist. 14. quæst. 4. Sanctus Antoninus tertiâ parte, titulo decimo septimo, cap. vigesimo primo, Sylvester verbo *absolutio*, quæstione quartâ, Caietanus, non esse de Sotus, Medina, Navarrus, Suarez disp. 19. sect. 1. num. vigesimo secundo, Henriquez lib. quarto, cap. undecimo, num. tertio, Valentia quæst. 1. puncto tertio: Tannerus tomo quarto, disp. 6. quæst. 1. dubio secundo, num. trigesimo octavo. Coninck hic, disp. quartâ, dub. 3. num. trigesimo, Maratius disp. tertiâ de Pœnitentiâ, sect. primâ, & alii.

X.
Communis sententia Theologorum docet particulas illas à peccatis tuis non esse de essentiali formâ.

Conclusio: Etsi prima sententia, si rationes præcisè spectemus, secundâ quoad probabilitatem non cedat, imo fortasse eam superet, secunda tamen ob communem auctoritatem Doctorum est amplectenda. Probatur etiam ratione primâ, nam in iudicio humano non est necessarium, ut in sententiâ quâ quis absolvitur, ponatur culpa, sed si Judex dicat *absolvo te, absolveris*, vel aliquid hujusmodi censent omnes hæc verba sufficienter significare eum dimitti liberum. Secundo in familiari sermone, si quis postquam alius in eum culpam admittit, dicat tantum *condono tibi*, sufficienter intelligitur remittere injuriam, ergo & Sacerdos hæc vel similia verba dicens, idem præstabit nomine Dei offensi, sicut non videtur dubium quin sufficeret, si Deus id per se homini diceret. Tertio, saltem præmissâ accusatione per confessionem, verba videntur satis determinatam habere significationem, ut denotent absolutionem in tali causâ & materiâ; materia enim subinde determinat formam, sicut & forma materiam, ut rectè Suarez citatus, numero vigesimo primo. Quarto, forma Baptistini est, *Ego te baptizo*, seu *abluo*, ubi non est necessarium addere *à peccatis*, vel aliquid hujusmodi, licet qui baptizatur sit adultus & plurima peccata admiserit, & tamen verbum *absolvo*, vel *condono*, non minus denotat peccata, quàm verbum *abluo*, imo magis.

XI.
Verba illa à peccatis tuis non sunt de essentiali forma Sacramenti Pœnitentiæ.

Præmissâ saltem accusatione, hæc verba significant absolutionem à peccatis.

SECTIO SECUNDA.

Argumenta contententia verba illa, à peccatis tuis esse de essentiali formæ Sacramenti Pœnitentiæ.

OBJECIES PRIMÒ: Concilium Florentinum & Tridentinum dum assignant formam hujus Sacramenti, dicere formam illius esse *ego te absolvo, &c.* ergo innuunt hæc non esse totam formam. Contra: Ergo & invocatio Trinitatis erit de essentiali illius, cum particula *&c.* a quæ extendi ad illam possit atque ad alia quævis verba. Respondetur itaque, ideo Concilia addidisse *&c.* quia noluerunt definire quæ verba præcisè essent necessaria ad essentialiam, sed abstraherent ab opinionibus Theologorum, inter quos magna erat hæc

I.
Dicitur Asserere Concilia formam hujus Sacramenti esse: Ego te absolvo, &c.